

[Anne Grete Holmsgård]

punkt har undladt at stemme for gældsætning via finansloven, var de konservative en enkelt gang, men ellers må man sige, at de ind- og udlånslån, der er optaget under den socialdemokratiske regering eller under SV-regeringen for den sags skyld, har fået støtte fra de borgerlige partier, så de er fuldt ud lige så ansvarlige for gældsætningen som socialdemokratiet, der sad ved regeringsmagten på daværende tidspunkt. Så skal man ikke bare komme op og lave en eller anden smart krølle, hvor den underforståede mening er, at nu går det fremad, og vi betaler bare for fortidens synder, når man faktisk selv har været med til at begå fortidens synder.

Når man ser på det kasseunderskud, der er, er det jo klart nok, hvad årsagen til det er. Det er den voksende arbejdsløshed. Der var ikke noget kasseunderskud før i 1975; før det var der overskud. Så er spørgsmålet, hvordan man vil dække et kasseunderskud ind, og der er jo principielt tre måder, man kan gøre det på.

Man kan enten optage lån, man kan lade seddelpressen rulle, eller man kan foretage en øget beskatning.

Det er klart nok, at det at lade seddelpressen rulle ikke er nogen ønskværdig metode, ikke i vore øjne i hvert tilfælde. Det skaber en inflation, som især rammer de dårligst stillede.

Så er der spørgsmålet om at optage lån. Her ligger det jo sådan, at de, der skal tilbagebetale dem, altså betale renter og afdrag, er skatteyderne, og her hviler byrden tungest på dårligt og jævnt stillede skatteydere; den hviler slet ikke på dem, der helt kan nedbringe deres skattepligtige indkomst til nul eller kan nedbringe den meget kraftigt. Den hviler i hvert fald forholdsvis lidt på dem.

Vi har ikke lagt skjul på gennem årene, at vi har vendt os meget kategorisk mod den indenlandske lånoptagning, og det gør vi også nu. Vi har sagt, at for at finansiere kasseunderskuddet skulle man selvfølgelig gøre noget aktivt ved beskæftigelsesproblemet og ikke bare lade det køre derude. Det andet er, at vi har ønsket en beskatning, ikke en almindelig forøgelse af indkomstbeskatningen, en almindelig forøgelse af skatetrykket. Derimod skulle man lave om på skattesystemet, og vi har i årenes løb fremlagt mange forslag om det, bl.a. om en almindelig beskatning af pensionsmidlerne ved indbeta-

ling, mod at de er skattefri ved udbetalingen, og om en engangsbeskatning af de opsparede formuer. Det kan lade sig gøre ved, at man flytter obligationerne fra pensionskasserne og over i statslig regie. Vi har peget på en fondsbeskatning, vi har peget på en omlægning af de mange skattefradragmuligheder, der foreligger i dag, og som jo er legale, men ikke desto mindre betyder, at den reelle progression i skattesystemet er væk.

Vi har ment, at det var måden; man burde finansiere kasseunderskuddet på og dermed bringe det ud af verden, og ikke ved at optage lån, som simpelt hen i vores øjne er asociel fordelingspolitik. Så vidt så godt om de indenlandske lån.

Hvad så med de udenlandske lån? Her handler det jo om, at de udlånslån, der optages i dag til finansiering af betalingsbalanceunderskuddet, anvendes til tilbagebetaling af lån, som blev optaget i midten af 1970'erne. Der er ikke tale om, at der har været ubalance på selve handelsbalancen som sådan de sidste par år. Man betaler groft set af på lån, som blev optaget i 1970'erne.

Vi vil selvfølgelig ikke sige, at man til enhver tid skal udelukke muligheden for at optage lån i udlandet. Der kan godt være gode argumenter for det i bestemte situationer, hvor det umiddelbart er billigere, men det har udviklet sig til en mere permanent foretelse, hvor problemerne fordelingsmæssigt er nøjagtig de samme som med de indenlandske lån. Derfor kan vi ikke medvirke til nu igen at give en bemyndigelse til også at optage udenlandske lån. Vi har tilbage i 1970'erne peget på, at det, man skulle gøre, var at gennemføre nogle grundlæggende økonomiske reformer, hvor man bl.a. tog fat i energisektoren. Det er en af de mest importtunge sektorer overhovedet her i landet. Men hvad har de daværende regeringspartier gjort, og hvad har forligspartierne gjort? Ja, de har ikke ønsket den omlægning af energisektoren, og det gælder bl.a. koncessionerne til Nordsøolien, som man har været mildest talt træg med. Ja, her skal vi fratage socialdemokratiet ansvaret, men i hvert fald de nuværende regeringspartier var mildest talt på bagbenene. De ønskede, at det skulle ligge i privat regie, de ville overhovedet ikke høre tale om nationalisering af olie- og gasforekomsterne i Nordsøen.